

redništvo in upraviteljstvo v Ptuju
v gledališkem posloju.

Stajerc izhaja vsaki drugi petek,
datiran z dne naslednje nedelje.

Sestavki dobrodošli.

Kopiji se ne vračajo in se morajo
vplačati do ponedeljka pred izdajo do-
tične številke vpsolati.

Štajerc.

Posamezna številka velja v Ptuju za
celo leto K 1.— s poštnino K 1.20.
Pri odjemanju več ko 10 števk pri-
meren rabat.

Cena za oznanila za:

1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—
 $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—
 $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—
Pri večkratnem oznanilu posebno zni-
žana cena.

ev. 22.

V Ptuju v nedeljo dne 3. novembra 1901.

II. letnik.

Kmetje pozor!

Kdor se hoče naročiti na „Štajerca“
za celo prihodnje leto 1902, in nam z naro-
čnom ob enem tudi pošlje celo naročnino
znesku 1 krono 20 vin. dobival bode letos
o novega leta naš časnik **zastonj**.

Shod vinorejcev.

Ptuj dne 28. oktobra 1901. Danes vršil se je
pred povabila tukajšnjega poljedelskega društva in
vroustanovljene tukajšnje vinorejske zadruga izvan-
redno dobro obiskan shod vinorejskih interesentov.
Preležili so se ga skoraj vsi mestni vinorejci in mnogi
stropniki okolice, kakor sosednih krajev, Ormuža, sv.
Marta, Velike nedelje, Zaverča itd. Tudi gospodje du-
hovniki udeležili so se tega shoda, med njimi gospod
Fleck.

Načelnik ptujskega poljedelskega društva gospod
Hammer pozdravi mnogoštevilne došlece najprislejšeje

Kako se je dohtar ženil.

Že enkrat od dohtarja sem vam prepeval,
Pa nekaj še vendar na srcu imam,
Sinoči pri peči sem se ogreval,
Brez žene seveda popolnoma sam.

Le to pa je vendar mi prišlo na misel,
Da človek prav težko si ženo vlovi,
In letošnji mošt povsodi je kisel,
Zato še letos z ženitvoj nič ni.

Al' vendar tam notri v mestu pa biva
En dohtar že mnogo let star,
Katerega morda ženitva ne griva,
Saj trikrat od njega mu mlajši je par.

Horvačkega platna ona ne nosi,
Zato pa — hrvate rada ima,
Za njo ta dohtar mnogo potrosi
Saj veste kaj žida velja!

To vendar pa kmetje morate znati,
Kako je ta dohtar to ptičko vlovil,
Povedal vam bodem, ni se vam bati,
Da bi lažnjivec jaz bil.

in podeli nato referentu gospodu Francu Girstmayer-ju
iz Maribora besedo.

Poročevalec izrazi svoje zadovoljstvo nad tem, da
mu je privoščeno, enkrat o zgolj gospodarskih zadevah
v Ptuju besedo spregovoriti. Znano je, da naši me-
rodajni politikarji vseh strank nič kaj radi ne vidijo
ako ljudstvo svoje zadeve samo v roke vzeme, ali
ker nas ti visoki gospodje vedno le z visoko politiko
sitijo, na drugi strani pa sila v mestu in na deželi
od dneva do dneva narašča, ne izostaja torej nič
druzega, kakor da si meščan in kmet podasta roki,
da tako podlago državi skupno obdržita: to je, kme-
tijski stan in meščanski stan. Govornik pride potem
na glavni proizvod Spodnjega Štajerja, na vinorejo in
pribije, da se vinorejci od vseh stranij občutno oško-
dujejo. Filokserci, so vinskega proizvajalca spravili ob
njegov kapital, drugo dela sedaj italijanska carinska
klavzula, ogerska konkurenca in praktiki gotovih
vinskih trgovcev.

Nalašč se je v listih poročalo, da je letos na
Štajerskem posebno bogate trgatve pričakovati, samo
da se je cene doli potiskalo. Tudi o kakovosti vina

6. In to pa vam hočem vse razodeti,
Da bodete znali, kaj dela vaš d'nar,
Zató pa vam moram od kraja začeti
Kakó se je neki spoznal ta par.
7. Čitalnic veste, je mnogo na sveti,
Al' vendar pa neki ena stoji,
Pri toti čitalnici moram začeti
Sedaj pa poslušajte vsi!
8. Naš dohtar pride prav židane volje,
Na svet'ga Škocjana v čitalnico pit
Tam vino naroči tako kak olje,
Pečenké pa štiri, da bode tud' sit.
9. Potem pa je pil po stari navadi,
Da spešajo kmalu kelnarce tri,
Še drugi pomagajo piti mu radi,
In skoraj seveda pijani so vsi!
10. Zdaj dohtar pa vendar naenkrat ustane,
Podpira prijazno ga šribarov pet,
Nikamor pa vendar se dohtar ne gane,
Saj veste od vinca je preveč razgret.

so se nalašč neugodna poročila raznašala, in ako bi se producenti ne bili tako energično branili, ostal bi jim bil ves pridelek ali bi ga pa morali prodati pod sramotno ceno, med tem pa se je lutenberški in zaverčki mošt prodajal v ogromnih množinah, čeprav v istih krajih še noben kmet ni grozdja obiral in se ga je že na vagone razposlalo čez mejo in prodalo pod imenom „lutenberžan“ in „zavričer.“ Preti tudi še francozka konkurenca, kjer se je vinska produkcija v zadnjih letih od 30 do 60 in letos na 80 milijonov hektolitrov povišala, tako da tam hektoliter pitnega vina velja samo 4 franke. Ravno tako neugodno stoji z uporabo odpadkov. Vedno zviševanje davka na žganje posebno za ubožnejše kmete onemogoči proizvodnjo tropinovca, da prišlo je tako daleč, da kmetje svoje drevesa sliv posekajo in porabijo za kurjavo, samo da ne pridejo v skušnjava žgati žganje, ker se vsako leto dodatni davki na žganje povišujejo katerega sploh ni. To dodatno obdačevanje pa se uporabi samo pri ubožcih; veliki kapitalisti in milijonarji se že znajo proti takemu oškodovanju zavarovati. Mali producent se pa potom oblasti devlje v nič.

Gospod Jožef Fürst konstatira, da dandanes Ogerska štajerskemu vinorejstvu več škoduje kakor italijanska vinska carinska klavzula. Nezaslišano je kar se godi na meji. Komaj se ogerska meja prestopi, se že pride do ute, narejene iz desek, kjer je nastanjen veritabelni colninski urad. Ako ima kdo par steklenic vina pri sebi, mora tam takoj visoko carino odšteti. Iz Ogerskega pa vozijo v Avstrijo z vinom obloženi vozovi, kakor da bi šla procesija, brez carine in zadržka. Taki odnošaji so se že v Radgoni po g. deželnem poslancu Reiter-ju razjasnili ali to ne pomaga nič. Pri tem nam je konkurenca z Ogersko nemogoča, ker ogerska vlada vinorejo naravnost velikansko pospešuje. Pri nas na Štajerskem da vlada na primer letos prvokrat 80.000, preje

70.000 gld. za nove nasade; na Ogerskem se uničeni vinogradi uradnim potom preosnovljajo izdala vlada za to že 27½ milijonov gld.

Poročevalec gosp. Girstmayer meni, da vsaka poštena konkurenca še prenesla, ali počen gotovih vinskih trgovcev mora vinorejstvo uničiti dobavljajo svoja štajerska vina iz Ogerskega, osle torej konzumente in producentom potegnjejo čez ušesa, ako izjemoma enkrat od njih njihov dukt kupijo. Mora se tedaj pri vinski kupčiji postaviti postava v varstvo marke, tako kakor to obstaja v industrijah.

Dalje je v varstvo domače produkcije nujno potrebno, da se vsepovsod ustanovijo vinograške zadrage, ali te bodejo zamogle le potem uspešno delovati, ako bodejo od države s primernimi denarnimi sredstvi opremljene. Na Dunaju delujeta takoimenovani »Winzerkeller« in »Rathhauskeller« uspešno, v katerih se pije v »Landhauskelleru« italijansko vino. Če se kaže se napačno delovanje našega deželnega vinogradarstva. Uzorna klet štajerskih vin v deželni hiši bila je nas veliko dragocenejša kakor demonstrativni — kuropcijski vinogradi, kateri nam samo deloma plačila podražijo in poedine vplivajoče gospodarske gati.

Perovodja gosp. pl. Kalchberg predlaga tedaj, da se dečo peticijo na obe parlamentni zbornici:

Peticija.

Visoka zbornica!

Obupni položaj, v kojega je štajersko vinogradarstvo vsled upostošenja po trtni uši, kakor vsled italijanske in ogerske konkurence zabredlo, sili nas vprično zahtevajoče obnovitve carinske pogodbe stopiti pred vašo zbornico in one nujne potrebe štajerskega vinogradarstva navesti, brez kojih izpolnitve bi se naše vinogradarstvo, ki je nekedaj najpoglavitnejša in najuspešnejša

11. Naenkrat zagleda mlade dekline,
Ki se tam v kotu od plesa hladé,
Pijanšina enkrat dohtar mine,
In močno mu bije staro srcé.
12. Tje k deklici prvi naš dohtar se ziblje,
Globoko nakloni se starček pred njo,
Al' jezik pa vendar so komaj mu giblje,
Ko prosí njo, naj za ženo mu bo.
13. „Mam zlato, mam srebro, mam vsega zadosti,
Le vzemi za moža me deklica ti,
Čitalnico celo povabim na gosti,
Naj šribar se zadnji z menoj veseli.
14. Saj res je, da kmet se včasih oguli,
Pa kaj je to tebi deklica mar,
In res je, da kmečki so žuli
Vso zlato, vso srebro, — ves moj denar.
15. Ti dohtar, ti dohtar, jaz te bi vzela,
Al' vendar mi bodeš káporo dal,
Jaz pesmice lepe zvečer ti bom pela,
In ti pa boš sladko in mirno zaspal!

16. Naš dohtar pa hitro iz žepa potegne,
In deklici vzroči dvajsti tisoč
Potem s čitalnice hitro pobegne,
Je klical svetnike vse na pomoč.

17. Seveda je káporo škoda zgubiti,
Zato pa je dohtar to deklico vzal,
In če se pa meni posreči žensko dobiti,
Potem vam prihodnjič od nje bom zapel!

Kako je poldrugi Marko ljubil številko sedem.

Zložil Franc Škerlec v Vičancih pri Veliki Nedelji.

1. Zakaj so ga imenovali poldrugi Marko?
govor: Ker je bil sedem šolnov dolg, in širok, kakor nabasan „štrozok“, toraj poldrugi človek skoraj.
2. Zakaj je poldrugi Marko ljubil številko sedem?
Odgovor: Ker se je rodil sedmi dan v tednu, zjutraj ob sedmi uri pod hišno številko sedem, sedmega julija, to je sedmi mesec v letu; potem je zizal sedem let, zatoraj je tudi tako dolg in širok zrastel; hodil